

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Τμήμα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού &
Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

✉ : Λ. Δημοκρατίας 46, 431 32 Καρδίτσα
📍 : Δήμου Γ.,Κουκουρικός Στ., Κουσιάς Π.
☎ : 24413-55203,244,243
email: g.dimou@thessaly.gov.gr
s.koukourikos@thessaly.gov.gr
p.kousias@thessaly.gov.gr

Καρδίτσα, 01 Ιουλίου 2022

Αριθ. Πρωτ.: 263187

ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

**1ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΕ) ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ**

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας της ΠΕ Καρδίτσας και το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Βόλου, στο πλαίσιο του Προγράμματος Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας της Βαμβακοκαλλιέργειας της χώρας, ενημερώνουν τους βαμβακοκαλλιεργητές της Π.Ε. Καρδίτσας για τις απαραίτητες ενέργειες αποτελεσματικής φυτοπροστασίας των βαμβακοκαλλιεργειών τους.

1. Στόχοι

- 1.1 Η ενημέρωση των βαμβακοπαραγωγών της ΠΕ Καρδίτσας για την αποτελεσματική φυτοπροστασία στον πραγματικό καλλιεργητικό χρόνο.
- 1.2 Οι οδηγίες του παρόντος δελτίου αφορούν το χρονικό διάστημα από την εμφάνιση των πρώτων χτενιών μέχρι την έναρξη της ανθοφορίας και την οργάνωση της αποτελεσματικής αυτοάμυνας κάθε βαμβακοφυτείας για όλη την καλλιεργητική περίοδο.
- 1.3 Οι παραγωγοί πρέπει να παρακολουθούν τακτικά τις καλλιέργειες και σύμφωνα με τα πραγματικά δεδομένα, να εφαρμόζουν τις συγκεκριμένες καλλιεργητικές πρακτικές φυτοπροστασίας και στο σωστό χρόνο, όπως παρακάτω περιγράφονται κατά περίπτωση.

2. Διαπιστώσεις

- 2.1 Την φετινή χρονιά η σπορά του βαμβακιού ξεκίνησε το δεύτερο δεκαήμερο του Απριλίου και ολοκληρώθηκε στις αρχές Μαΐου. Σε αυτό το διάστημα σημειώθηκαν βροχοπτώσεις που σε κάποιες περιοχές ευνόησαν το φύτευμα ενώ σε άλλες που ήταν πιο έντονες δημιούργησαν προβλήματα και έγιναν επανασπορές. Οι βροχοπτώσεις συνεχίστηκαν και κατά το μήνα Ιούνιο και σε συνδυασμό με τις χαμηλές θερμοκρασίες που επικρατούσαν κατά τις βραδινές ώρες είχαν σαν αποτέλεσμα την επιβράδυνση της ανάπτυξης των βαμβακοφύτων κατά τα πρώτα στάδια. Σε πολλές φυτείες παρατηρείται μεγάλη εξάπλωση του δυσκολοεξόντωτου ζιζανίου *Cyperus spp* (βαλτάκος). Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην μη εφαρμογή προγραμμάτων αμειψισποράς στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και επιδεινώθηκε από τις συνεχείς βροχοπτώσεις που επικράτησαν μετά την σπορά.
- 2.2 Γενικά στις φυτείες παρατηρείται κανονική πυκνότητα φυτών με το μεγαλύτερο ποσοστό τους να κρίνονται όψιμες για την εποχή. Οι πρώιμες φυτείες βρίσκονται στο στάδιο της έναρξης ανθοφορίας και οι πιο όψιμες, που αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό, βρίσκονται στο στάδιο του σχηματισμού των χτενιών.
- 2.3 Παρατηρήθηκαν προσβολές στα αρχικά στάδια ανάπτυξης από θρίπες και αφίδες. Σε κάποιες βαμβακοφυτείες με έντονη προσβολή από αφίδες έγιναν ψεκασμοί με ειδικά αφιδοκτόνα.

- 2.4 Ο αριθμός των συλλήψεων – στις μετρήσεις που έγιναν στις 28 Ιουνίου και 30 Ιουνίου - ενήλικων (πεταλούδων) πράσινου σκουληκιού στο δίκτυο φερομονικών παγίδων που έχει εγκαταστήσει η Υπηρεσία κυμαίνονταν σε χαμηλά επίπεδα.
Όσο αφορά το ρόδινο σκουλήκι, οι συλλήψεις ενήλικων (πεταλούδων) κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους στους αγρούς παρατήρησης, δεν διαπιστώθηκε παρουσία προνυμφών (σκουλήκια) πράσινου σκουληκιού σε επίπεδα που να προκαλούν ανησυχία.

3. Συστάσεις - καλλιεργητικές πρακτικές

- 3.1 Συνιστάται στους βαμβakoπαραγωγούς να εφαρμόζουν ορθολογική αζωτούχο λίπανση και άρδευση και να εφαρμόζουν καλλιεργητικές πρακτικές που αποσκοπούν στην πρωϊμηση των φυτειών τους. Έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι υπερβολικές αζωτούχες λιπάνσεις και αρδεύσεις οδηγούν στην ανάπτυξη φυτών με υπερβολική βλάστηση, οψίμιση των φυτικών οργάνων και κυρίως την δημιουργία ανώριμων και υδαρών φυτικών ιστών, οι οποίοι προσελκύουν τους επιβλαβείς οργανισμούς. Σε φυτείες με υπερβολική βλάστηση συνιστάται η εφαρμογή ρυθμιστών ανάπτυξης.

- 3.2 Τα βαμβακόφυτα στο στάδιο αυτό συνήθως ξεπερνούν το πρόβλημα με τους θρίπες κυρίως αλλά και τις αφίδες και επεμβάσεις με φυτοφάρμακα πρέπει να αποφεύγονται για την προστασία των ωφελίμων εντόμων, που αυτή την εποχή ακόμη εγκαθίστανται και πολλαπλασιάζονται στις καλλιέργειες. Τα ωφέλιμα ελέγχουν τους πληθυσμούς των βλαβερών εντόμων και τους κρατούν κάτω από το επίπεδο οικονομικής ζημιάς.

Ο λύγκος είναι επίσης ένας εχθρός που προσβάλλει τις βαμβακοκαλλιέργειες την συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Προσβάλλει νεαρά χτένια τα οποία καφετιάζουν και τελικά πέφτουν αλλά και μεγαλύτερα χτένια τα οποία δίνουν άνθη που δύσκολα γονιμοποιούνται.

Για το πράσινο και ρόδινο σκουλήκι οι συλλήψεις ακμαίων στις φερομονικές παγίδες δεν αποτελούν κριτήριο για την εφαρμογή χημικής επέμβασης με φυτοπροστατευτικά σκευάσματα. Οι φερομονικές παγίδες βοηθούν στον προσδιορισμό της ακριβούς περιόδου αλλαγής γενεών του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού και σε συνδυασμό με τον επιτόπιο έλεγχο συμβάλλουν στον προσδιορισμό της χρονικής στιγμής για χημική επέμβαση. Σε καμιά περίπτωση οι φερομονικές παγίδες δεν αποτελούν μέσο εκτίμησης του ύψους της προσβολής, αλλά είναι σημαντικό εργαλείο εκτίμησης του κινδύνου. Η σοβαρότητα της προσβολής είναι συνάρτηση : 1) του αριθμού και της ηλικίας των ζωντανών προνυμφών (σκουληκιών) που διαπιστώνονται από τις επιτόπιες επισκέψεις στους αγρούς και 2) του σταδίου ανάπτυξης της καλλιέργειας. Ουσιαστικό κριτήριο για την απόφαση λήψης ή όχι μέτρων αντιμετώπισης είναι μόνο τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων στα όργανα των φυτών (νεαρά φύλλα, χτένια, άνθη).

Οι καλλιεργητές να παρακολουθούν τις φυτείες 2 φορές την εβδομάδα και όταν διαπιστώσουν παρουσία βλαβερών εντόμων και ζημιές στην καλλιέργεια, να επεμβαίνουν μόνον όταν οι πληθυσμοί των εντόμων αυτών ξεπερνούν τα όρια, όπως αναφέρονται παρακάτω:

Αφίδες: επεμβαίνουμε μόνο εάν οι πληθυσμοί παραμένουν υψηλοί για επτά (7) ή περισσότερες ημέρες με κατώτατο όριο επέμβασης είκοσι πέντε (25) άτομα αφίδων κατά μέσο όρο ανά φύλλο σε δείγμα εκατό (100) φύλλων.

Θρίπες: Γενικά δεν απαιτείται επέμβαση σε ανεπτυγμένα φυτά.

Λύγκος: Όταν σε φυτά εμφανιστούν πέντε (5) άτομα λύγκου κατά μέσο όρο ανά 100 φυτά.

Τετράνυχος: Το κατώτατο όριο πυκνότητας επέμβασης είναι όταν στη δειγματοληψία εμφανίζεται τετράνυχος στο 30–50% κ.μ.ο. των φύλλων του δείγματος

Τζιτζικάκια: τρία έως τέσσερα (3-4) άτομα νυμφών κατά μέσο όρο ανά φύλλο σε δείγμα πενήντα (50) ώριμων φύλλων από τη μέση της κόμης και χαμηλότερα.

Πράσινο σκουλήκι: Κατώτατο όριο επέμβασης είναι η ύπαρξη 6-8 προνυμφών (μήκους μέχρι 1 εκατοστό) κατά μέσο όρο ανά 100 φυτά ή μια νεαρή προνύμφη (μήκους μέχρι 1 εκατοστό) στα φυτά ενός μέτρου επί της γραμμής

Επισημαίνουμε ότι οι όποιες προσβολές οργάνων στα πρώτα στάδια ανάπτυξης της καλλιέργειας προλαβαίνουν να αντικατασταθούν σταδιακά με νέα όργανα.

Μόνον οι σημαντικές ζημιές που προκαλούνται από έντομα με πυκνότητα πληθυσμού πάνω από τα όρια ψεκασμών πρέπει να αντιμετωπίζονται με έγκαιρη χρήση εγκεκριμένων φυτοφαρμάκων και κατά προτίμηση με βιολογικά, εκλεκτικά και λοιπά σκευάσματα στοχευμένης δράσης για την διαφύλαξη των ωφελίμων εντόμων.

4. Εφαρμογή ψεκασμών με Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα.

Την περίοδο αυτή δεν συνιστώνται επεμβάσεις με φυτοπροστατευτικά στις βαμβακοφυτείες χωρίς έλεγχο των ορίων ψεκασμών.

Άστοχοι και άκαιροι ψεκασμοί αποβαίνουν σε βάρος της καλλιέργειας, του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου.

Οι βαμβakoπαραγωγοί ενημερώνουν με κάθε μέσο τους μελισσοκόμους για τυχόν ψεκασμό, ώστε να απομακρύνουν τα μελίσσια τους από την περιοχή ψεκασμού και εφαρμόζουν τα αναγραφόμενα

στην ετικέτα του γεωργικού φαρμάκου σχετικά με την προστασία των μελισσών. Πρέπει να αποφεύγονται οι ψεκασμοί με μελισσοτοξικά σκευάσματα και όπου κρίνεται αναγκαίο να γίνονται κατά τις ώρες που δεν δραστηριοποιούνται οι μέλισσες (κατά τις απογευματινές ώρες κυρίως και μετά την δύση του ηλίου)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Τα εγκεκριμένα γεωργικά φάρμακα βρίσκονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων: (<http://www.minagric.gr/syspest/>).
- Κατά την επιλογή και εφαρμογή κάθε γεωργικού φαρμάκου από τον διακινητή, παραγωγό/χρήστη, να ακολουθούνται και εφαρμόζονται προσεκτικά και χωρίς αποκλίσεις, όλες οι πληροφορίες και οδηγίες της ετικέτας του και των αναγραφόμενων στη συσκευασία (δοσολογία, συνδυαστικότητα, κίνδυνος φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής, τα μέτρα προστασίας για αποφυγή δηλητηρίασης κ.λ.π)
- Οι βαμβakoπαραγωγοί, χρήστες, **είναι αποκλειστικά και μόνοι υπεύθυνοι για την τελική απόφαση επιλογής** της συγκεκριμένης κάθε φορά φυτοπροστατευτικής επέμβασης στις συνθήκες της καλλιέργειάς των, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα επιλέξουν και του τρόπου και χρόνου χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και παντός χειρισμού στην καλλιέργειά τους και των ποσοτικών και ποιοτικών αποδόσεων σύσπορου βάμβακος της καλλιέργειας.
- Σύμφωνα με τα άρθρα 9 παρ. 3 και 10 παρ. 3 του Ν.4036/2012, **όποιος χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.**
- **Η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων γίνεται από επαγγελματίες χρήστες που κατέχουν πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων.**

Για περισσότερες πληροφορίες οι βαμβakoπαραγωγοί μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτουγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας Π.Ε. Καρδίτσας καθώς και στο Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών Ποιοτικού και Φυτουγειονομικού Ελέγχου Βόλου, στα τηλέφωνα 24413-55203, 55244 και 55243 και 24210-66525.

Με Ε.Π.

Ο

Προϊστάμενος της Δ/νσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Γεωπονικές Υπηρεσίες των Δήμων
α. Καρδίτσας β. Μουζακίου γ. Παλαμά δ. Σοφάδων
Έδρες τους
2. Καταστήματα Εμπορίας Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων ΠΕ Καρδίτσας
Έδρες τους
3. Τοπικά Μέσα Ενημέρωσης - **ΕΝΤΑΥΘΑ**

**Δημήτριος Β. Κωστής
Γεωπόνος**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γενική Δ/νση Γεωργίας
Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
Τμήμα Προστασίας Φυτών
Λ. Συγγρού 150
176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
2. Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών Ποιοτικού και Φυτουγειονομικού Ελέγχου Βόλου
Τμήμα Προστασίας Φυτών
Τορούτζια- Νικολαΐδη - Πεδίο Άρεως
383 34 - ΒΟΛΟΣ
3. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Καρδίτσας - **ΕΝΤΑΥΘΑ**
4. Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Θεσσαλίας
Θεοφράστου & Καλλισθένου
413 35 ΛΑΡΙΣΑ

